De Sint Willibrorduskerk te Rhoon

Onlangs zijn de dopen van de Rooms-katholieke Statie te Rhoon over de periode 1714 - 1811 in onze zoekmachine ingevoerd.

Na de reformatie in 1573 waarbij door de Staten van Holland alle openlijke uitoefening van het Rooms-katholieke geloof werd verboden, was op het eiland IJsselmonde één plaats waar men nog naar de erediensten kon gaan.

Pieter VI v. Duyvelant, heer van Rhoon en van Rooms-katholieken huize, stelde zijn kasteel beschikbaar.
Zij die trouw gebleven waren aan hun geloof konden vanaf 1577 naar de sobere kerkdiensten in de daarvoor ingerichte kerkzaal gaan. Als rondtrekkende geestelijken hun diensten daar aanboden kwam men uit de gehele regio naar Rhoon.

Toen Pieter IX v. Duyvelant in 1683 in grote geldzorgen kwam moest hij de hoge halsheerlijkheid van Rhoon en Pendrecht met al zijn rechten verkopen aan de meest biedende. Baron Hans Willem Bentinck, vriend en page bij stadhouder-koning Willem III, werd de nieuwe eigenaar. Als protestant liet hij in 1683 een kleine schuilkerk bouwen nabij het Rhoonse veer. Dat was het begin van de Statie van Rhoon.

Baron Hans Willem Bentinck

Stadhouder Willem III

Vanaf 1714 werden de dopen in de Rhoonse Statie in een doopboek bijgehouden. Direct valt op dat in het zomerseizoen meer dopen werden aangetekend dan in de andere seizoenen.

Dit kwam door de seizoenarbeiders, die veelal uit Brabant kwamen en meestal Rooms-katholiek waren.
Toch zal men incidenteel ook Rooms-katholieke doop- en trouwinschrijvingen aantreffen in de boeken van de Nederlandse Hervormde gemeente van

Rhoon, om de eenvoudige reden dat er geen vaste priester in de Rhoonse Statie was.

Om dezelfde reden trouwden veel Rooms-katholieken in de periode 1706 - 1806 voor het gerecht van Rhoon. Na 1795 zou dit allemaal veranderen aangezien kerk en staat werden gescheiden en vrijheid van godsdienst verzekerd werd.
Het kerkgenootschap met de meeste leden in een stad of dorp kon aanspraak maken op de bestaande kerk. In Rhoon bleef het kerkgebouw in handen van de Nederlandse Hervormde gemeente.

In 1853 kwam de Hollandse zending weer onder bisschoppelijk bestuur en pauselijk gezag uit Rome en werd Zuid-Holland van het bisdom Utrecht afgesplitst en toegevoegd aan het bisdom Haarlem.
Na het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie in 1853 zou het nog tot 1894 duren voordat Rhoon weer kon beschikken over een eigen Rooms-katholieke kerk. In dat jaar werd de kerk opgeleverd en gewijd aan St. Willibrordus.

De kerk is volgens oud gebruik meestal met het altaar naar het oosten, naar de opgaande zon, gericht. De doopkapel treft men aan de noordzijde van de kerk aan.
Dat is de symbolische richting van het koude heidendom waaruit het doopsel de ziel zou bevrijden.
De christelijke kerken dopen de kinderen door besprenkeling van het hoofd met doopwater en het uitspreken van de doopformule:
'Ik doop u in de naam van de Vader, en de Zoon, en de Heilige Geest. Amen.' (Matth. 28 : 19).
Binnen de Rooms-katholieke kerk is het gebruikelijk om binnen 24 uur, maar zeker nooit later dan op de derde dag na de geboorte een kind te laten dopen. Het plechtig doopsel wordt toegediend door de pastoor in de eigen parochie. Het doopwater is gewijd op Paaszaterdag of de dag voor Pinksteren en wordt bewaard in een doopvont (het woord 'vont' is afgeleid van het Latijnse *fons*, dat *bron* betekent).
Een doopvont kan o.a. vervaardigd zijn uit een duurzame steensoort zoals marmer en wordt afgedekt met een fraai bewerkt deksel van koper of brons.
De dopeling wordt in een witte doopjurk ten doop gehouden door de doopheffers, de peter en de meter. Het kind krijgt daarbij een christelijke naam.
Als teken van het licht van het geloof wordt een doopkaars ontstoken.

De kerk gelegen aan de Dorpsdijk 236 is gebouwd in 1894. De architect was Adrianus Cyriacus Bleijs uit Amsterdam (Hoorn 1842 - Kerkdriel 1912) een telg uit een familie van architecten en kunstschilders. Hij leerde het vak bij de bekende architect Pierre Cuypers, die o.a. de architect was van het Centraal Station en het Rijksmuseum in Amsterdam.

o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o